

Augusztus 19. és 21. között nagyszerű falunapot bonyolított le a Kistokaji Önkormányzat, „Új Magyarország Vidékfejlesztési Program 2007 – 2013” és a Bükk-Mak Leader támogatásával.

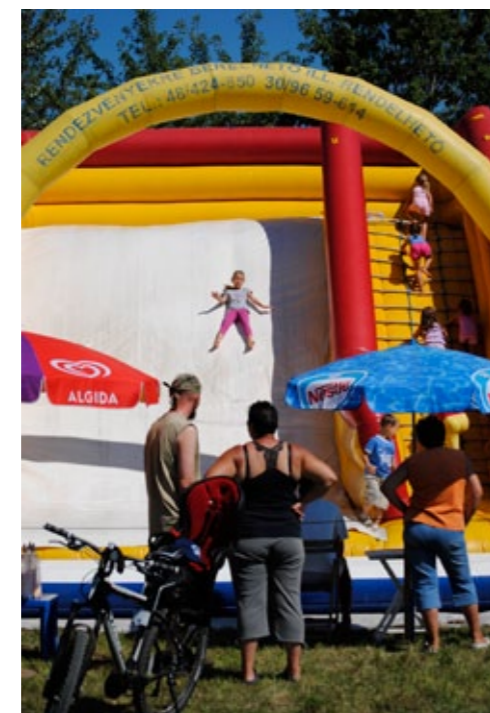

csapat és csapat körverseny keretében mókás versenyszámokban versenyeztek egymással. A hagyományörző íjászok találkozóján tradicionális és csigás kategóriában mérték össze tudásukat a versenyzők látványos három D-s célok leküzdésében.

A „Hétpróbas Virtusfesztivál” verseny eredményei a következők voltak:
Egyéni összetett női eredmények: I. Guzi Gréta Kistokaj, II. Guzi Dóra Kistokaj, III. Nagy Regina Arnót.
Férfi versenyszámban: Kovács Domenik Kistokaj, II. Eremiás Sándor Kistokaj, III. Novák Edvin Arnót.
Ifjúsági fiú versenyszámban: I. Lippai Dávid Berzék, II. Hegedűs Tibor Berzék, III. Bojti Ákos és

Bényei Bálint Miskolc.

A legfiatalabb Kafler Andrea Berzéki versenyző különdíjat kapott az eredményes szerepléséért.

A „Hétpróbas összetett csapatversenyben” I. helyezést ér el Kistokaj csapata, II. Arnót csapata, III. Berzék I. csapata és IV. helyezett lett Berzék csapata.
A tradicionális íjász próba kategóriában I. helyezettek: Pisák Erika, Keresztessy László, ifj. Keresztessy László, Tóth Géza és Pápai Máté.
Második helyezést érték el: Pintér László, Bristyán László, Dobos Máté, Pongrácz István.
Harmadik helyezett lett: Pongrácz Dávid, Pápai

Máté, Bristyán Bálint, Dobos Dániel.
A csigás kategóriában első helyezett lett Fejér István, II. helyezett Juhász Zoltán Sárospatakról és III. helyezett Juhász Zoltánné Sárospatakról.

A versenyt követően a díjakat a helyezetteknek Dr. Komáromi István ny.á. rendőr dandártábornok az RKSZ Országos társadalmi elnöke adta át. A verseny bezárásakor kiemelte, hogy a több mint 70 fős versenyzői gárda igen színvonalas sportverseny keretében bizonyította fizikai

állóképességét és ügyességét. Köszönetet mondott az önkormányzatnak a rendezvény támogatásáért.

A vasárnapi napon felléptek a rendezvényeken Mitró Noémi, Jancsurák István. Ökumenikus istentisztelet volt a Református templomban, majd Barnóczky György kiállítás megnyitására került sor a Metodista Kápolnában. Kistokaj Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 80/2011. (V.4.) határozatával BAJOR JÓZSEFNÉ (volt polgármester) részére díszpolgári kitüntető címet adományozott a településen végzett kimagasló eredményű munkásságának elismeréséül, mellyel jelentős mértékben hozzájárult Kistokaj fejlődéséhez, anyagi szellemi és erkölcsi értékeinek gyarapításához, a község hírnevének, tekintélyének növeléséhez.
A hétpróbas vistusfesztivál után kispályás labdarúgás, majd a Kormorán Együttes és a Los Cusinos Együttes koncertje zárta a háromnapos rendezvény sorozatot.

A Kistokaji lakosok szinte egy emberként vettek részt a különféle szervező és lebonyolító, kisegítő munkákban és a különféle rendezvényeken. Jó volt látni és tapasztalni, hogy értelmes célokért igenis össze tud fogni egy kis település lakossága és egy emberként dolgoztak a rendezvény sikeréért. 2012-ben folytatás következik..... (Pető Sándor RKSZ megyei elnöke)

Grafikai és technikai előkészítés:

Infográfia Kft.
3553 Kistokaj, Szabó L. u. 34.
E-mail: info@infografia.hu
Web: www.infografia.hu

Karácsony ünnepe

Karácsony az emberiség legkedveltebb ünnepe, mert a láthatatlan és hatalmas Isten egészen közelinek, emberinek mutatkozik. Nemcsak a szeretetünket, szánalmunkat, és tetszésünket kelti fel a jászolban fekvő kis Jézus, hanem sokkal inkább tiszteletünket és imádatunkat.

Két nagy titokra irányítja figyelmünket az Egyház ezen ünnep által: a szentháromsági eredésre és a betlehemi születésre, melyek elválaszthatatlanul összetartoznak. Kedves és megindító látni a kisdedet Betlehemben. De ez a kisded ugyanaz, aki a Szentháromságban az Atyától születik. „Én Fiam vagy Te, magamból szültelek Téged.” (Zsolt 2,7)

Karácsony a kereszténység jelentős ünnepe, Jézus születésnapja.

Az ókori népek hálaadó, köszöntő rítusokkal ünnepelték a téli napfordulót, amely időponttól kezdve a nappalok egyre hosszabbodnak, átvitt értelemben a fény győzedelmeskedik a sötét éjszaka felett. Az ókori Rómában a december 17 - 24. közötti időszakban tartották a Szaturnália ünnepeket. Szaturnusz a földművelés, a paraszti munkák istene a római hitvilágban, akit az emberek nagy lakomákkal, ivászatokkal, tánccal, zenével ünnepelték meg. A házaikat örökzöld borostyánágakkal díszítették. December 24. Karácsony vigíliája. Hagyományosan ezen a napon állítjuk fel a karácsonyfát, és ezen az estén ajándékozzák meg egymást a családtagok Magyarországon. Az ajándékozás szokásának eredete bizonyos elméletek szerint a Napkeleti Bölcsék történetére vezethető vissza, akik a csecsemő Jézusnak ajándékokkal hódoltak Betlehemben. Karácsony megünneplése a kereszténység

Karácsonyi jókívánságok

Kalács, jó bor, áldás, béke
Szent Karácsony ünnepére.
Az újévre öröm, siker
S minden jó, ami kell.
Áradjon bőven Reád,
Legyen teli a kamrád.
Közeledvén ünnepeknek
Ezt kívánjuk szívből Neked!

(népi rigmus)

Az ünnep örömét kívánom
Minden jót tenéked
Az ünnep nyugalmát kívánom
Zárd békén az évet.
Az ünnep reményét kívánom
Az vidítsa lelked
Hívó szívet, hogy új napod
Boldogan köszöntsd.

(Ismeretlen szerző: Karácsonyi jókívánság)

terjedésével az egész világon elterjedt.

Bár napjainkra az ajándékozás rendkívül fontos momentuma lett az ünnepnek, mégis a karácsony éj misztikuma, csodája a legfontosabb, varázslatát mindnyájan ismerjük Míg advent a reményteli várakozás ideje, a Szenteste maga a megvalósult és beteljesedett csoda, a Megváltó születésének napja.

Gerard David: Születés

Impresszum:

Kisbíró - kiadja: Kistokaj Község Önkormányzata

Felelős kiadó:
Kistokaji Önkormányzat
3553 Kistokaj, Széchenyi út 43.
Tel: 46/ 524-200
E-mail: polgarmester@kistokaj.hu

Polgármesteri köszöntő

Kedves Kistokaji Lakosok!

Itt Kistokajban is ismerős a népi mondás: amikor a katlankoré kék virágait bontja, minden nap egy tyúkléppel rövidebb, közeledik az ős, majd beköszönt a tél. Decemberben hiába vártuk mindeddig, hogy hó fedje el a tájat és mesebeli világot varázzsoljon közel s távol élénk. Mindannyiunk emlékeiben elevenen él a gyermekek gondolatlanságát idéző ünnepi csodavárás, izgalmas készülődés. Felnötként, családfenntartóként sok-sok gond és kellemetlen változások, olykor megpróbáltatások közepette próbáltuk megőrizni sajátmagunk és családunk nyugalomát - ki-ki hite meggyőzése szerint - erőt mérve a 2011. évben is. Félretette az aggodalmat és félelmeinket az adventi várakozás örömteli közös élményével gazdagodtunk vasárnapról vasárnapra az adventi koszorú köré gyűlve az ígértetés és együttélés misztériumában.

Az adventi gyertyagyújtás idején örömmel fedeztük fel barátainkat, ismerőseinket a várakozó csoportokban és kötöttünk ismeretséget az új kistokaji lakosokkal. Alkalmanként több mint százan fogadták el a meghívást, a hívó szót, hogy hétről hétre a metódista, a római katolikus, a görög katolikus, a református gyülekezet lelkipásztorai ígértetésükkel közelebb vigyenek az ünnephez, hogy az örömhirt meghalljuk.

Kistokaj Község Önkormányzata és saját magam nevében megköszönöm mindazoknak, akik finom süteményeket

sütöttek az adventi alkalmakra, akik dísznövényeket ajánlottak fel a színházterem díszítésére, fenyőfákat, ajándékokat adtak az óvodásoknak, iskolásoknak, ingyenes személy- és áruszállítással, egyéb felajánlásokkal, önkéntes munkával segítettek nem csupán az ünnepi készülődést, hanem egész évben támogatták a település civilszervezeteit, a kistokaji közösségek munkáját.

Mindannyian tudjuk, hogy 2012 nem lesz könnyű év, a túlélés éve, de őrizzük meg hitünket, bízunk szereteteinkben, a család, a baráti közösség megtartó erejében. Olyan településen élünk, amelynek van jövője, jövőképe, és a nehézségek ellenére biztonságban élhetnek az itt lakók, s reményesség szerint hamarosan jobb életminőségben és jobb körülmények között. „Aki nem önmagát helyezi az élete középpontjába, hanem a szeretetre vágyó másikat, vagyis aki nem mindenáron a saját boldogságát keresi, hanem örömmel dolgozik mások boldogításán is, az előbb-utóbb menthetetlenül maga is boldog emberré válik.” Simon András Áldott Karácsonyi Ünnepeket, az íjesztendőben békességet, boldogságot, bőséget kívánunk minden Kistokaji Lakosnak és Szeretteiknek!

Kistokaj Község Önkormányzat
Képviselő-testülete

Kupainé Ambrus Gyöngyi
polgármester

Anyakönyvi hírek

2011-ben születtek	2011-ben elhunytak	2011-ben házasságot kötöttek
Szilva Máté Tamás Illés Bertold Fukk Vilő Tóth Milán Lőcse Bálint Kótai Szonja Stupek András Papp Alexa Lipcsey Lehel Buzás Lili Zsófia Gergely Benjámín Zsarnóczki Tekla Csémi Hanna Kerekes Lili Migyú Dávid Tibor Kupai Gerő László Onda Benett Zörgő Panna Pásztor Vanda Várkonyi András Ferenc Kenéz Nándor	Dobai József Nagy Marianna Kiss Horst Kerékgyártó Jánosné Grósz Imre Kovács Istvánné Gál Józsefné Bóta Istvánné Czékman Imréné Gál Sándor Fogadják együttérzésünket a Gyászolók hozzátartozói elvesztése miatt!	Balogh Anett és Kaponyás Tamás Trencsényi Linda és Sikerle István Zsolt Bazsányi Judit és Balázs Norbert Stupek Andrea és Bazsányi Márk Pataki Ági és Lukovics Viktor Attila Gönczi Gabriella és Bordás Sándor Gratulálunk! Sok boldogságot kívánunk azoknak, akik házasságot kötöttek!

174/2011. (XI. 15.) határozat

Kistokaj község Önkormányzat Képviselő-testülete a 2012. évi költségvetésének koncepciójáról szóló előterjesztést megtárgyalta és a 2012. évi tervezéshez az alábbiakat javasolja:
A működési bevételek (intézményi térítési díjak, nyersanyagnorma) tervezése 2-3 % közötti emeléssel történjen,
Bérleti díjak, közterület-használati és egyéb díjak emelését 5%-kal kell tervezni 2012. évben,
A 07 hrsz-ú út használati díjának emeléséről gondoskodni kell, a díjat a megemelt összegben kell tervezni 2012. évre, a MATÁV által telefonközpont céljára használt területért évente fizetendő bérleti díjat szükséges meghatározni, és annak összegével tervezni.

A településüzemeltetés biztosítása, a közterületek folyamatos gondozása, karbantartása érdekében helyi - kommunális - adó bevezetését elő kell készíteni és arról dönteni,
A szakfeladatonkénti tervezésnél a lehető legvisszafogottabb tervezésre kerüljön sor minden területen, az intézményeknél a megbízások jogviszonyok felülvizsgálatát el kell végezni
A közmunkaprogramot érintő változások figyelembe vételével a közfoglalkoztatás lehető leghatékonyabb megteremtésére kell törekedni a tervek készítésénél, pályázatok benyújtásánál
A tervezésnél számolni kell az általános iskolát a 2012/2013-as tanévtől érintő változásokkal.
A felhalmazási kiadások tervezésénél elsősorban a nyertes pályázatok önrészenek biztosításával kell számolni, melyek a következők lehetnek: IKSZT pályázat eszközbeszerzéshez az önrész biztosítása, ÉMOP belvízvédelmi rendszerek rekonstrukciója pályázat megvalósításához a bevételi és kiadási előirányzat megtervezése a döntésről szóló értesítésben szereplő összegben, Kisléptékű településfejlesztés című pályázathoz önrész biztosítása, bevételi, kiadási előirányzatának megtervezése, Falumegújítási pályázat megvalósításához önrész biztosítása, bevételi, kiadási előirányzatának megtervezése, a rendezési tervben szereplő építési telkek kialakításához kapcsolódó költségek megtervezése, közvilágítás korszerűsítése, az intézmények energetikai korszerűsítése, energiaudvar kialakítására vonatkozó pályázat előkészítése, szükséges önrész biztosítása, akadálymentesítés kiadásainak megtervezése a felhalmazási bevételek alakulásának függvényében
A 2012. évi költségvetési terveket a Pénzügyi és Fejlesztési, valamint a Szociális és Kulturális Bizottság tárgyalja meg, a tervezetet a Ruszin Kisebbségi Önkormányzat elnökével és az intézményvezetőkkel egyeztetni kell
A költségvetési rendelet az előző évihez hasonló szerkezetben készüljön, a 2012. évi bevételeket, kiadásokat részleteiben tartalmazza,
A Ruszin Kisebbségi Önkormányzat bevételei és kiadásai a rendeletben elkülönítetten, és önkormányzati szinten összesítve is kerüljenek bemutatásra

Felelős: Kupainé Ambrus Gyöngyi polgármester
Nagy Katalin jegyző
Határidő: folyamatos

MÖSZ rendezvények Kistokajban

Kistokaj két alkalommal adott otthont a Magyar Önkormányzatok Szövetsége (MÖSZ) rendezvényeinek. Májusban közoktatási videokonferencia helyszíne volt Kistokaj.

Dr. Gémesi György (elnök) köszönő leveléből:
„Együttműködő partnerünknek, a Magyar Telekomnak köszönhetően a május 26-án megrendezett „Közoktatási rendszer átalakításának irányai” című konferenciába Gödöllőn kívül az ország további öt helyszínén is lehetőség volt az érdeklődőknek bekapcsolódni. Örömteli, hogy Borsod-Abaúj-Zemplén megyében biztosított kistokaji helyszín is hozzájárult a rendezvény sikeres lebonyolításához! Polgármester Asszonyának a konferenciához nyújtott segítségét ezúton is tisztelettel megköszönöm! Köszönöm továbbá előadását, melyben településén működő jó példát mutatta be a résztvevők számára.”
Dr. Gémesi György október 4-én Kistokajban tartotta meg a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei

Kistokaji rendezvények

A Képviselő-testület 2011-ben is megrendezte az Idősek Napját. A rendezvényen az óvodásoktól a nyugdíjas korosztályig minden csoport fellépett, a Nyugdíjas Klub új dalszakkal készült. Az önkormányzat ajándékai között az iskolai tanulói, tanárai által festett üvegöbgrék is helyet kaptak. A kellemes eseményen a jó hangulatú Pánczél Géza szintetizátorjátékával gondoskodott, tánca is perdült a közönség.

Az Ezüsfény Nyugdíjas Klub a Máltai Szeretetszolgálat Ápolási Otthonába látogatott. Népdalcsokorral és ajándékkal leplették meg az otthon lakóit. Tóth Erika operett részletekkel kápráztatta el a résztvevőket. A kistokaji Integrált Közösségi Szolgáltató Tér szervezésében novemberben színjátékos szakkör alakult.

A községben működő civilszervezetek batyusbált rendeztek, melyre nagyon sok érdeklődő érkezett. Remek műsorral szórakoztatta a közönséget a Kistokaji Fialatok Táncsoportja és a kisiskolások csoportja Szuhánszki Mónika vezetésével. Az elmaradhatatlan tombolasorsolás és Lukácsi Vera árverési akciója színesítette a programot. A jótékony felajánlások a táncsoportok eszközfelkészítését segítik – köszönet érte!

konfultációt a polgármesterek számára. Elmondta a rendezvény megnyitóján és a sajtótájékoztatón: „A Magyar Önkormányzatok Szövetsége abban érdekelt, hogy az önkormányzati rendszer a jövőben is hatékonyan működjön, a települések feladatukat biztonságosan el tudják látni. Szövetségünk számára alapvető fontosságú, hogy a településen élő lakosság minél magasabb színvonalú szolgáltatásban részesülhessen, melyhez erős önkormányzatokra s az önkormányzatiságban rejli értékek megőrzésére van szükség. Annak érdekében, hogy az egyeztetések során hitelesen és erős felhatalmazással nyújthassunk a törvény megalkotásához segítséget, októberben megyei konzultációk útján kívánjuk az önkormányzati vezetők, polgármesterek észrevételeit, véleményét összegyűjteni.” A konzultáción több mint 40 település polgármestere, jegyzője vett részt.

Oktober 14-én a Miskolci Egyetem adott helyet a MÖSZ videokonferenciájának, amelynek témáját az önkormányzati rendszer átalakítása adta, a moderatori feladatokat Kistokaj polgármestere látta el.

Miskolc Kistérség Többcélú Társulása immár nyolcadik alkalommal hívta meg a közigazgatási szakembereket Miskolc-Lillafüredre egy többnapos szakmai tanácskozásra. A Konferenciára 2011. november 24-25 között került sor. A házigazda Dr. Kriza Ákos, Miskolc Kistérség Többcélú Társulásának elnöke köszöntötte a vendégeket. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal működése és fejlődési irányai címmel tartott előadást Demeter Ervin kormánybiztos. Majd Dr. Gémesi György fejtette

November 25-én Katalin napi vidámságokra várta az ÁMK az érdeklődőket. Kabaréjelenetekkel, mese adaptációval szórakoztatta a közönséget Homonai István a Miskolci Nemzeti Színház színésze és a színjátékos szakkör. Velük együtt közös játékban vett részt a közönség a „Beugró „alaplán. December 2-án a miskolci Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola hangversenye nyújtott felejthetetlen élményt. Barta Ildikó és Flach Antal vezényelt. Liszt Ferenc, Kodály

Zoltán művei mellett karácsonyi énekeket adtak elő a tehetséges fiatal művészek. Két alkalommal várták decemberben a kicsiket játszótéri programra, majd a Mikulás látogatott el az óvodába és színházterembe a gyermekekhez. A kismamák Baba bőrcsóját is használt, de jó állapotban lévő játékok, ruhák cseréltek gazdát a vevők és vásárlók nagy örömeire.

ki véleményét („A magyar önkormányzati rendszer változása a MÖSZ szemszögéből”). Az önkormányzati gazdálkodás lehetséges irányai 2012-13-ban címmel Farkasné dr. Gasparics Emese helyettes államtitkár adott tájékoztatót. A Startmunkáról - az új közfoglalkoztatási programról Lőrincz Leó főosztályvezető, valamint Ujabb Orsolya, a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központ osztályvezetője tartott beszámolókat. Dr. Zongor Gábor a Települési Önkormányzatok Országos Szövetsége főtítkára Az önkormányzatiság európai jó gyakorlata, kitekintés Európába címmel tartott előadást.

A járási intézményrendszer várható funkcióiról és a feladatmegosztásról Dr. Kovács Péter főosztályvezető helyettes (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium) tájékoztatta az érdeklődőket. A bankok jelenlegi és várható szerepe az önkormányzatok finanszírozásában címmel Soós Attila (igazgató, Budapest Bank Miskolci Fiókja) tárta fel a lehetőségeket. Minden jelenlévő kíváncsian várta Tállai András államtitkár úr előadását: Kihívások és lehetőségek az új önkormányzati törvény.

Horváth Jánosné, Parasznya Község polgármestere kistelepülések intézmény fenntartási problémáit és a lehetséges megoldásokat mutatta be. A kistérségi többcélú társulások működésének tapasztalatairól Kupainé Ambrus Gyöngyi, Kistokaj Község polgármestere számolt be.

Közvetközpontok és vonzáskörzetük viszonyáról, perspektíváiról Dr. Kovács Ferenc Nyíregyháza MJ Város polgármestere és Pflieglér Péter Miskolc MJ Város alpolgármestere fejtette ki véleményét.

December 21-én 16 30 –tól az IKSZT színházterme ünnepi díszben várja a vendégeket a Karácsonyi

ünnepekre, amely koncerttel kezdődik. A színházterem gyönyörű ezüsfényőjét a Pánczél házaspárnak köszönhetjük. Szeretettel várunk Mindenkit!

Tájékoztató: A község honlapján a buszmegállóknak és a hirdetőtábláknak kapnak tájékoztatást a lakosok az IKSZT kulturális programjairól. Kérjük, kísérik figyelemmel, vegyenek részt a közösségi rendezvényein.!

Országos Egyházzenei Tanfolyam a Metodista Kápolnában

2011. június 26 – július 3-ig zeneszó töltötte be a Wesley utcát. Kistokaj 1993 óta a Metodista Országos Egyházzenei Tanfolyam központjává vált. Idén Dombóvárról, Szolnokról, Budapestről, Nyíregyházáról, Hajdúhadháztól, Budakeszről érkeztek zeneszerető fiatalok. Ki-ki elhozta a hangszerét is – fuvolát, csellót, tenorkürtöt – így a karvezetés, harmónium, hangképzés tanulmányok mellett kamarazenélésre is lehetőség nyílt. Este kargyakorlat órával zártuk a napot az Esterházy kórus közreműködésével. A tanítási órák és az egyéni gyakorlások a metodista kápolna mellett az általános iskolában zajlottak, melyért ezúton is köszönetet mondunk. Az egyhetes intenzív tanfolyam egy színvonalas hangversennyel zárult vasárnap délután. A résztvevők az itt szerzett élmények hatására saját körzetükben folytatják a megkezdett tanulmányaikat, zenei szolgálatukat. A helybeli lakosok, a gyülekezet segítőkészsége, a település vezetőinek hozzáállása, vagyis közös összefogás eredménye, hogy ennek a rendezvénynek ilyen kihatása lehet.

Nyíregyházi vendégek a Metodista Kápolnában

Évekre visszanyúló hagyomány, hogy a Metodista Egyház Miskolci Körzete és a Nyíregyházi Metodista Gyülekezet augusztus 20-hoz kapcsolódó vasárnapon közös gyülekezeti napot rendez, hol Nyíregyházán, hol Kistokajban. Idén augusztus 21-én a Kistokaji Kápolnában fogadtuk a nyíregyházi vendégeket. Hecker Márton nyíregyházi lelkész prédikációjában „az igazi szőlőt” példázatról beszélt. Elmondta,

Barnóczy György

Barnóczy György festőművész 1948-ban Kazincbarcikán látta meg a napvilágot. Középiskolás tanulmányait a Miskolci Herman Ottó Gimnáziumban végezte Miskolcon, ahonnan a Nyíregyházi Főiskolára vezetett az útja, s földrajz-rajz szakon szerzett diplomát. Friss diplomásként néhány éven keresztül rajzot tanított a miskolci Istvánffy Általános Iskolában, ahonnan Budapestre került és az Artex külkereskedelmi vállalatnál kezdett el dolgozni, ahol magyarországi festők festményeinek külföldre történő forgalmazásával foglalkozott.

Hamarosan önállósult, és minden idejét a festészetnek szentelte, amit azóta is nagy

szeretettel művel. Pályája során sokat utazott külföldre, ahol szintén elismerést váltott ki festményeivel. Mindennél előbbre tartja a hazai táj ábrázolását, és a magyar nép szívéhez oly közel álló történelmi értékek megjelenítését.

Az 1980-1990-es években több alkalommal állították ki alkotásait Münchenben, 2006-ban, az 1956-os megemlékezés kapcsán pedig Stockholmba vitte el festményeit azzal a nem titkolt célzattal, hogy megismertesse a magyar táj szépségét a messzi észak műértő közönségével. Szűkebb hazánkban számos kiállítását tekinthették meg az érdeklődők elsősorban Borsod – Abauj – Zemplén megyében, például Kazincbarcikán, Sajóivánkán, Dédestapolcsányban, Felsőtelekesen vagy éppenséggel Szendrőn.

Templomban tartott Ökumenikus Istentisztelet, ahol vendégeink is részt vettek, így betekintést nyerhettek a község rendezvényeinek sorába. Az Ökumenikus Istentiszteletet követően sor került a Metodista Kápolnában Barnóczy György festőművész kiállítás-megnyitójának ünnepségére, ahol közreműködtek az általános iskola furulyásai, ill. nyíregyházi és kistokaji tehetséges fiatalokból álló kamaragyűjtések. A találkozás öröme, a beszélgetések, a közös imádságok, egymás hite által történő megerősödés nagy élmény volt mindannyiunk számára.

Integrált Községi Szolgáltató Tér (IKSZT)

Tóth Erika
közművelődés-szervező

Középkisiskolai tanulmányaimat a miskolci Kossuth Gimnáziumban végeztem egyedi magyar szakon. A színház és a zene iránt érzett fogékonyságomnak köszönhetően mindkét területen végzettséget, ismereteket szereztem. 2003-tól 2006-ig az A+Euro-Pay szakközépiskolában tanult színész szakon, majd 2006-tól 2010-ig az egri főiskolán szereztem a diplomámat ének-zenetanárként. 2008-tól 2010-ig dolgoztam drámapedagógusként a miskolci Fruska Gyermekközpontban. Az itt eltöltött két év alatt jelentős tapasztalatokkal gazdagodtam. Munkakörömbé tartozott a gyermekek művészi nevelése, színjátszó csoport működtetése. Évek óta előadóművészként lépek fel számos rendezvényen, így bepillantást nyerhetek az egyes rendezvények lebonyolításába is. Pályakezdként a már megszerzett ismereteket is alkalmazhatom, és tovább fejleszthetem azokat. Úgy érzem, művészi beállítottságom, érdeklődési köröm is lehetőséget biztosít a közművelődés-szervezéshez.

Dobákné Steiber Erika
könyvtáros

Könyvtár nyitva tartás
Hétfő: 12:30 - 16:00
Kedd: 12:30 - 14:00
Szerda: 12:00 - 18:00
Csütörtök: 11:00 - 14:00
Péntek: 12:00 - 16:00

Könyvtár

Kistokaj könyvtára 2005 óta az Általános Művelődési Központ intézményegységként működik. A könyvtár működésében jelentős változást hozott a 2009-es esztendő, hiszen ettől az évtől csatlakozott a Miskolc Kistérség Többcélú Társulása mozgókönyvtári ellátásához. A normatív segítségével a könyvtár immár nemcsak könyveket, hanem folyóiratokat és hangzóanyagokat is vásárolhatott. Az újdonság erejével ható sok folyóirat közül a pedagógusok például az oktató-nevelő munkájukat segítő Tanító,

Geotermia

Geotermikus távhőrendszer kiépítése

Kistokaj lényeges állomás, ugyanis Mályi és Kistokaj az a két település, ahol az országban először bevezetik a geotermikus távhőrendszert – hangsúlyozta Garamvölgyi Attila, a projektet megvalósító Geo-Wendung Zrt. projektigazgatója. S hogy miért lényeges Kistokaj számára a beruházás, arról Kupainé Ambrus Gyöngyi, a település polgármestere, s egyben a projektet összefogó Geo-Nord Geotermikus Távhő Klaszter irányítóbizottságának elnöke beszélt.

Az elsődleges cél a közintézmények ellátása. Kistokajnak 8 millió forint az éves gázszámlája és 21 millió az intézményi működési hiány. Mivel az intézmények saját tulajdonban vannak (ÁMK intézményegységei: iskola, óvodát, bölcsőde, IKSZT) ezért fontos számunkra, hogy energiatakarékosan tudjuk működtetni ezeket – emelte ki. Mint mondta, a 2235 fős lakosság (január elejétől 73 fővel nőtt a településen élők száma) ellátása olcsó energiával a következő szempont. A harmadik pedig a szántóföldi termelés kiváltása üvegházhaszonnal. Mezőgazdaság

Az elmúlt évek szeszélyes időjárásának köszönhetően gyakran gyenge volt a termés (hol a minőségét, hol pedig a mennyiségét tekintve), és sokszor csak áron alul tudtak túladni a terményen a gazdák. S mivel úgy gondoljuk,

Kerékpárút

Kistokaj, Mályi és Nyékládháza települések együttes ülésen döntöttek kerékpárút hálózat építése kapcsán önkormányzati társulás létrehozásáról. A társulás célja: A helyi önkormányzatok együttműködésének bővítése, a településeken és a települések között megépítendő kerékpár úthálózat, mint közös gazdasági érdek és feladat célszerűbb, gazdaságosabb, és hatékonyabb megvalósítása. A településeken ezáltal a polgároknak nyújtott közlekedési szolgáltatás színvonalának javítása, a kulturált és környezetbarát közlekedés elősegítése. A társulásban résztvevő önkormányzatok a cél megvalósításához szükséges beruházásokhoz elsősorban Európai Unió pályázatokból szándékoznak

hogy ez kitérés pont lehetne a környéken, szeretnénk zöldség- és gyümölcsstermesztést fejleszteni. Próbáljuk elérni, hogy vissza nem térítendő támogatást is kaphassanak ehhez az érintettek. Végeredményként pedig elláthatnák a települést friss zöldséggel és gyümölcscsel, és nemcsak a 200 fős konyhára, hanem eladásra is termelnének, amelyhez értékesítési szervezetet is szerveznénk – összegezte a polgármester asszony. Hozzátette: már most több vállalkozó is érdeklődött, hogy milyen lehetőségek nyílnak meg, ami mind a foglalkoztatás, mind az iparüzési adó szempontjából fontos a település számára. Mintaprojekt lehet

Ez egy mintaprojekt lehet – magyarázta Lengyel Levente, a Geo-Wendung igazgatójának elnöke. – S hogy minél inkább kiaknázzuk a projektben rejlő lehetőségeket, szeretnénk létrehozni egy agrár munkacsoportot. Nagy az érdeklődés a gazdák és földtulajdonosok részéről az együttműködés iránt, s a későbbiekben tangazdaság létrehozásában is gondolkodunk. Mint mondta, azáltal, hogy a mezőgazdaságban dolgozók fantáziát látnak benne, részben munkaerőt vonzanak ide, részben itt tartják a családokat, s újabb vállalkozásokat generálnak. Ezzel olyan fejlődés indulhat meg, amire az utóbbi években nem volt példa.

Kistokaj, Mályi, Nyékládháza településeken 5476 lakóingatlan van, plusz a közintézmények és a gazdasági szereplők. A projekt keretében megvalósuló fűtési hálózatra bárki rácsatlakozhat majd, a gázzal fűtők részéről (kivéve a gázkonvektoros lakások) nem igényel új rendszert, a meglévő teszik alkalmassá a geotermikus hő fogadására. Ennek részleteit hamarosan ismerteti a társaság.

A projektben résztvevők dolgoznak azon is, hogy pályázhasson a lakosság, mint más megújuló energia alkalmazására, másrészt a projektet a beruházás megvalósításához szeretne támogatást elnyerni. A tervek szerint 2012-ben kezdik a beruházást.

Forrás: Uri Mariann cikke (Boon)

Több alkalommal történt egyeztetés a hőenergia hasznosításával kapcsolatban Kistokaj, Mályi, Nyékládháza települések polgármestereinek részvételével Miskolc város polgármesterével, illetve a geotermikus energia felhasználásában érintett cégekkel. Novemberben a PannErgy Nyrt. igazgatótanácsának elnöke, Bokorovics Balázs, valamint a Geowendung Zrt. igazgatójának elnöke vezetésével folytak a tárgyalások az elsődleges és másodlagos hőhasznosítás lehetőségeiről.

A tervezett munkálatok jó ütemben haladnak, Kistokajban is megkezdődött a geotermikus kútfúrás, Mályiban pedig újabb termelőkút fúrásán dolgoznak.

forrást biztosítani. A helyi önkormányzatok képviselői-testületei önkéntes és szabad elhatározásukból, egyenjogúságuk tiszteletben tartásával a kölcsönös előnyök és az arányos teherviselés alapján hozták létre a társulást. A Társulási Tanács elnöke: Kupainé Ambrus Gyöngyi, Kistokaj polgármestere. A Kerékpáros létesítmény kialakítása Miskolc-Kistokaj-Mályi-Nyékládháza települések között (I. ütem) című pályázatot (ÉMOP-5.1.3-11-2011-0007). Kistokaj Község Önkormányzata nyújtotta be gesztorként. Miskolc Megyei Jogú Város támogató együttműködéssel segíti a pályázat eredményességét.

Tegyünk együtt a méhnyakrák ellen!

Egy újabb alkalom, hogy jobban odafigyeljen önmagára és egészségére

Kiket érint a méhnyakrák?
A méhnyakrák a 45 év alatti női korosztályban a második leggyakoribb daganattípus. Azok körében, akik nem járnak rendszeresen nőgyógyászati szűrésre, a méhnyakrák csendes gyilkosként viselkedik: évek alatt fejlődik ki, miközben az érintett nők általában hosszú ideig semmilyen tünetet nem észlelnek. Mire a tünetek megjelennek, a betegség gyakran már előrehaladott stádiumánál tart. Hazánkban kb. 1200 új esetet fedeznek fel évente, és még mindig közel 450 nő hal meg méhnyakrákban. A méhnyakrák okozta jelentős halálózáson túl a „túlélők” sokszor a meddőség súlyával a vállukon élhetnek csak tovább, ha a rákos szövet nagy kiterjedésű és műtéti eltávolítására van szükség.

Mi okozza a méhnyakrákot?
A méhnyakrákot a humán papillomavírus (HPV) rákkeltő törzsei okozzák, ezek nemi érintkezéssel jutnak a szervezetbe. Sajnos az óvszer használata nem elégséges a HPV-fertőzés kivédésére, mivel a vírus nemcsak közösüléssel, hanem az intim testrészek bőrfelületének érintkezésével is terjed. A HPV-nek örülbelül 100 különféle típusát ismerjük, de ezek közül csak 15 okoz méhnyakrácot. Az 5 leggyakoribb és legagresszívabb törzs a HPV 16/18/45/31/33, melyek a méhnyakrákos esetek több mint 80 százalékáért felelősek.
A HPV nagyon elterjedt: a becslések szerint a nők közel 80 százaléka megfertőződik vele, és a fertőzések 50 százaléka során valamelyik rákkeltő típus jut be a szervezetükbe. Szerencsére a fertőzések többsége magától elmúlik, ám ha tartósan fennmarad, a méhnyakrák kialakulásának kockázata meredeken emelkedik. A rákkeltő típussal való tartós fertőzöttség

Egészségterv

Az Egészségterv olyan komplex, egy adott település (régió) lakosságának életminőségét, életfeltételeit javítani célzó aktivitási terv, melynek elkészítésében, illetve megvalósításában minden érintett (a lakosság, a nem állami szervezetek, a helyi önkormányzat, illetve más hatóságok, az egészségügy, az oktatási intézmények stb.) egyenrangú cselekvő. Ez a társadalmi cselekvési gyakorlat "nem csupán" demokratikus, hanem a jelenlegi társadalmi-gazdasági körülmények között a hatékonyságot egyedül biztosító eljárás. Az Egészségterv tehát nem egy hatóság elképzeléseit tükröző feladatterv, hanem a településen élők közös akarátát összegző cselekvési program - melynek közvetlen és közvetett célja a lakosság életminőségének, ezen keresztül egészségi állapotának javulása.

Elkészült egy pályázat eredményeként Kistokaj egészségterve, melynek megvalósításához közösségi összefogásra van szükségünk. Az Egészségterv honlapunkról, illetve a Polgármesteri Hivatalban nyomtatásban megtekinthető.

A stroke világnapja: október 29.

A világ minden táján ezen a napon hívták fel a nemzetközi közösség figyelmét a stroke veszélyeire és a három órás időablak fontosságára. A szélütés visszaszorítása érdekében a Magyar Stroke Társaság ezen a napon fokozottan hangsúlyozza a megelőzés jelentőségét.

A stroke világszerte a harmadik leggyakoribb halálok. Becsült adatok szerint Magyarországon jelenleg 200-250 ezren élnek a betegség árnyékában.

a méhnyak sejtjeinek kóros és rákmegelőző elváltozásaihoz vezethet, amelyekből idővel kialakulhat a daganat.

Tegyünk együtt a méhnyakrák ellen!

A szűrés segít a betegség idejében történő felismerésében

A méhnyakrák elleni küzdelem egyik fegyvere a betegség időben történő felfedezése. Hazánkban a sejtkenetvétellel végzett rendszeres méhnyakszűrés minden nő számára térítésmentesen hozzáférhető, így a korai felfedezés jó lehetőségét jelenti. Bizonyítékhoz juthatunk általa a kóros vagy rákmegelőző elváltozáson átmment sejtek jelenlétéről, és néhány esetben hamar el is lehet távolítani a beteg szövetrészt.
A méhnyakrák okozta jelentős halálózáson túl a „túlélők” sokszor a meddőség súlyával a vállukon élhetnek csak tovább, ha a rákos szövet nagy kiterjedésű és műtéti eltávolítására van szükség.

Az igazi megelőzést a védőoltás alkalmazása jelenti

A méhnyakrák megelőzésének elsődleges módja a védőoltás alkalmazása, amely megakadályozza a humán papillomavírus (HPV) rákkeltő típusai által kiváltott fertőzés kialakulását. A tartós HPV-fertőzés kóros sejtek képződését idézheti elő a méhnyakon, és a hámelváltozások egy részéből évek alatt méhnyakrák alakulhat ki.

Az oltóanyag a HPV egyes immunválasz kiváltásáért felelős fehérjerészét tartalmazza, de nem tartalmazza a vírus örökítőanyagát, ezért az oltás soha nem okoz rákot.

A HPV elleni védőoltás három adagból áll, az első és a harmadik adag között fél évnek kell eltelnie.

Mivel a HPV nem egy „közönséges” vírus, és különös veszélyt jelent azzal, hogy képes rejtve maradni az immunrendszerünk előtt. Ezért fontos elémünk, hogy az oltás által keltett immunválasz egyenletesen erős és tartós maradjon, valamint hogy védelmet biztosítson a leggyakoribb és legagresszívebb rákkeltő vírus típusokkal szemben.

Tegyünk együtt a méhnyakrák ellen!

Kinek javasolt a vakcina?

A vakcina elsősorban a serdülő lányok részére javasolt, azonban a felnőtt nőknek is ajánlott, mivel minden szexuális életet élő nő ki van téve a rákkeltő HPV-vel történő fertőzés és újrafertőződés veszélyének, továbbá a rákkeltő HPV-vel történő fertőzés tartóssá válása a szervezetben az életkor előrehaladtával nő. Felnőtt nők esetében az oltás alkalmazásának feltétele a negatív citológiai (méhnyakszűrés) lelet. A méhnyakrák elleni védőoltást 9-55 éves korú nőkn vizsgálták.

Bizonyított, hogy az oltás hatékony a rákkeltő HPV törzsek ellen. Fontos azonban tudni, hogy nem minden egyes törzs ellen véd, ezért a vakcinációt követően is ajánlott a rendszeres szűrővizsgálat. A méhnyakrák optimális prevenciós stratégiájának része a preventív védőoltás alkalmazása, amelyet szűréssel kombinálva kell alkalmazni.

Ma megvan a lehetőségük saját jövőjük védelmére azzal, hogy soha nem mulasztják el a nőgyógyászati rákszűrést, és megbeszéliik kezelőorvosukkal a védőoltás előnyeit.

Lehet, hogy az életüket mentik meg vele.

egyik fontos egyénisége, Roosevelt, szintén stroke áldozata lett. Lenin is ebben a betegségben szenvedett. Az első szélütés 1922-ben érte, ezt követően még némileg javult állapota, átmenetileg beszélőképesége is visszatért, járóképesé vált, azonban az újabb stroke-ok végül sírba vitték. A betegség enyhébb formái azonban mások életében csak múló epizódok. Idősebb George Bush, Jean-Paul Belmondo, Sharon Stone és sokan mások visszatérnek a pályájukra és betegség ellenére tovább dolgoznak.

A szélütés ugyanakkor kezelhető, de csak abban az esetben, ha a szakszerű segítség időben érkezik. A Magyar Stroke Társaság ismételten a 3 órás időablak, az azonnali segélyhívás fontosságára és a stroke tüneteinek megismerésére helyezi a hangsúlyt az országos kampánya során.

Továbbra is fontos azt hangsúlyozni, hogy stroke gyanúja esetén a beteg, vagy annak hozzátartozója ne a háziorvosnak szóljon, hanem rögtön HÍJVA A 104-ET! Ezzel ugyanis értékes időt nyerhet, ami a stroke hatékony kezelésének megkezdéséhez elengedhetetlen, ugyanis 3 óra áll a neurológus szakemberek rendelkezésére, hogy megkezdjék az életmentő vérrögoldó eljárást. A Társaság a „Ne késlekedj” kampány, illetve a Stroke Napja megszervezésével a jövő évben is folytatni kívánja a felvilágosító munkát, ezzel is hozzájárulva a szélütés visszaszorításához Magyarországon.
A teljes cikk letölthető: http://www.stroketars.hu/hirek.aspx?nid=20722#20722

Kistokajban is sor került felvilágosító előadásra, melynek célja, hogy az emberek valóban többet tudjanak magáról a betegségről és ismerjék annak tüneteit.

Ápolási díjban részesülők pályázati támogatása Kistokajban

A Kistérségi jelzőrendszer Iránytű Szociális Szolgálata pályázatot nyújtott be az új Széchenyi Terv keretén belül a házi segítségnyújtás támogatására.

A TÁMOP- 543-10/2-2010-0001 „Házi segítségnyújtás fejlesztése az Iránytű Szociális Szolgálatnál”megnevezésű pályázat nyerteseként

- Miskolc valamint a pályázatban résztvevő 6 település: Berzék, Böcs, Emöd, Kistokaj, Sajólád, Ónod, helyszíneken
- 28. 325. 216 Ft összegű támogatást nyert el.

A pályázat célja a házi segítségnyújtás szolgáltatás fejlesztése az ápolási díjban részesülő személyek részmunkaidős foglalkoztatása által.

A pályázat által megvalósuló programban a Miskolc Kistérségi településeken élő ápolási díjban részesülők vehetnek részt, összesen 22 fő, Kistokaj vonatkozásában 3 fő. A bevont települések a következők: Berzék, Böcs, Emöd, Kistokaj, Sajólád, Ónod.

A pályázat magában foglal egy 4 hónapos segédgondozói képzést valamint egy 8 hónapos foglalkoztatást napi 4 órában továbbá egy 4 hónapos továbbfoglalkoztatást.

A programban résztvevők a képzés ideje alatt képzési hozzájárulást, étkezési hozzájárulást valamint utazási támogatást kapnak.

A képzést a Sajószentpéteri Pattantyús Ábrahám Géza Szakképző Iskola közreműködésével biztosítjuk. A képzés helyszíne Miskolc és Sajószentpéter.

A 180 órás képzés keretében a legalapvetőbb készségek, és képességek fejlesztésére törekszünk. A képzés az alábbi tématerületek megfelelő szintű (adekvát) információiból épül fel:

- az egészségügyi alapozó ismeretek,
- a gondozási-ápolási alapeladatok,
- az elsősegély-nyújtási ismeretek,
- a fogyatékosságokról szóló és rehabilitációs alapismeretek,
- a szabadidő-szervezés és aktivizálás,
- a háztartási ismeretek,
- a munkájához kapcsolódó ügyintézés folyamata,
- a munkájához kapcsolódó adminisztráció.

Az elméleti képzés mellett megjelenik a hozzátartozó ápolásával-gondozásával szerzett gyakorlati ismeret is.

A projekt teljes időszakában a képzés mellett beépítésre került egy munkaerőiaci tréning valamint feldolgozásra kerülnek a képzés során megismert esetek is. Az esetmegbeszélés biztosítása szükséges

annak érdekében, hogy a felmerülő problémák, konfliktusok feloldásának segítségével csökkenjen a kudarcos helyzetek miatti kilépések száma.

A képzésben résztvevők munkájukat saját településükön fogják ellátni.

A szociális ellátások szempontjából az otthoni ellátás egyik szegmense a házi segítségnyújtás (mint szociális alapellátás) működése, a másik pedig a tartósan beteg, súlyosan fogyatékos hozzátartozójukat ápolási díj folyósítása mellett ápolók köre, akik a jelen szabályozás szerint pénzbeli szociális ellátásban részesülnek, feladatukat (ápolási-gondozási) szakmai ismeretek hiányában végzik.

Azzal, hogy azok az ápolási díjban részesülő személyek, akik hozzátartozójuk ápolása mellett vállalják, hogy részmunkaidős foglalkoztatás keretében a szociális alapszolgáltatások területén napi 4 óra időtartamban munkát vállalnak, lehetőség nyílik a szolgáltatásba bevont személyek számának növelésére, illetve a nyújtott szolgáltatások spektrumának bővítésére, illetve a két gondozási forma közötti kapcsolat megteremtésére.

Az ápolási díjban részesülők jelenleg nincsenek felkészülve az elsődleges munkaerőiacra való belépésre gondozási feladataik megszűnése után, így a részmunkaidős foglalkoztatás elősegítheti - az ápolási szükséglet esetleges megszűnését követően – az ápoló újbóli elhelyezkedését a munkaerőpiacon. Emellett a hozzátartozó gondozása során is segítséget jelent a szakirányú ismeretek elsajátítása, illetve indokolt a pszichés támogatás, a gondozási feladatok hatékonyságát segítő szolgáltatások igénybe vételének támogatása.

Ezért az ápolási díjban részesülők részmunkaidős foglalkoztatása a szociális ellátások új eleme lehet. Ebből következően a program a jogszabályi változtatások részletes kidolgozását segítő modellkísérlet, amely megalapozza a szociális ellátás és a foglalkoztatás kapcsolódását az otthoni gondozásban. Ezért kiemelten fontos a program eredményeinek feldolgozása, a tapasztalatok értékelése, a jogszabályi változtatások szükségességének és esetleges irányainak meghatározása. Erre a konstrukción belül kiírára kerülő értékelő komponens keretei között valósul meg.

A projekt megvalósításának kezdő időpontja 2011. augusztus 01.

SZÉCHENYI TERV

A kormányzat célja az ország gazdasági fellendítése és a lakosság életminőségének javítása. A kormányzat célja az ország gazdasági fellendítése és a lakosság életminőségének javítása.

A kormányzat célja az ország gazdasági fellendítése és a lakosság életminőségének javítása.

„Üsszunk az egészségért”

Kistokaj Község Önkormányzata pályázatot nyújtott be Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok megvalósítása: „Üsszunk az egészségért” TÁMOP-6.1.2/A-09/1-2010 pályázati kiírásra.

A beadott pályázatot elnyertük, így megkezdődhet a program lebonyolítása.

A támogatás összege 2.009.290.- Ft, mely 100 százalékos finanszírozású.

A program lebonyolítására 2011. július 25. és 2012. január 24. közötti időszakban kerül sor.

A pályázat értelmében szükséges egy Munkacsoport felállítása, melynek feladata az Egészségterv végrehajtásához szükséges mérések elkészítése, adatok, információk összegyűjtése, rendszerezése, a lakosság bevonása az egészségfejlesztési folyamatokba, a program lebonyolítása.

A Munkacsoportba az alábbi szakembereket, szervezeteket szükséges bevonni: háziorvos, fogorvos, védőnő, Kistokaj Község Önkormányzata, ÁMK, Gyermekjóléti Szolgálat, Családsegítő Szolgálat, Kistokaji Sportegyesület, Kistokaji Nyugdíjas Klub.

A program projektvezetője dr. Rucskóné dr. Szadai Mária vezető főtanácsos, pénzügyi vezető Kovács Sándor Attiláné mérlegképes könyvelő, szakértők Kerékygártóné Abrankó Mária védőnő, Medve Zsuzsanna tanár.

A pályázati program értelmében szükséges elkészíteni – a projekt időszak elején – a Települési Egészségfejlesztési Tervet, melynek elkészítése folyamatban van.

A projekt fő tevékenysége az alsó tagozatos diákok úszásoktatása, melyet megelőz egy egészségnapi rendezvény, zárásként pedig a Toldi-kondi erőpróba megrendezése.

Az egészségnapi rendezvény hosszú távú célja a tanulók egészségi állapotának általános javulása mellett a rendszeres mozgásigény kialakítása, ráhangolva a gyermekeket a projekt fő részét képező úszásoktatásra.

